

4. lekce

slovíčka:

sum, esse, fuī – být
absum, abesse – být vzdálen, nepřítomen
dēsum, dēsse – scházet, chybět
praesum, praeesse – stát v čele
obsum, obesse – škodit, překážet
intersum, interesse (+ dat.) – účastnit se (něčeho)
possum, posse – moci
prōsum, prōdesse – prospívat
diligentia, ae, f. – pílě, přičinlivost
iuvō, āre (+ ak.) – pomáhat (někomu)
hīc – zde
cōnsilium, ii, n. – rada, úmysl

liber, a, um – svobodný
vivō, ere, vixī – žít
patria, ae, f. – vlast
semper – vždy
errō, āre, āvī, ātum – mýlit se, bloudit
populus, ī, m. – lid
terra, ae, f. – země
hodiē – dnes
crās – zítra
herī – včera
magnus, a, um – velký
cūr – proč

převeďte do imperf. a fut. :

Discipulus longē abest. Liberīs nostrīs prōsumus. Servī nostrī numquam obsunt. Nōn potestis venīre. Amīcīs meis nōn dēes.

Přeložte:

In oppidō sumus. Tēcum cēnāre nōn possumus. Amīcus meus mihi prōdest. Inimīcīs nōn obsumus. Miserīs adesse dēbēmus. Servī dominō resistere nōn poterant. Sīc nōn poterātis ūnā hōrā vigilāre mēcum? Ita liberī esse possumus. Quid id tibi prōdest? Abraham respondit: adsum. Diligite lumen sapientiae, quī praeestis. Iūdicium dūrissimum iīs, quī praesunt. Quod superest, date elemosynam!. Cūr in scholā aberās? Amīcīs in perīculō aderimus, numquam aberimus. Librī bonī et pulchrī puerīs et puellīs prōsunt. Nōn oberō, sī prōdesse nōn possum.

dēbeō, ēre- muset; inimīcus, ī, m. – nepřítel; resistō, ere- odporovat; sīc – tak, ūna – jedna; hōra, ae, f. – hodina (zde ablativ časový – jednu hodinu); vigilō, āre- bdít; ita – tak; liber, a, um – svobodný; quid – co; id – to; diligō, ere, dīlēxī, dīlectum – milovat; lumen, inis, n.- světlo; sapientia, ae, f. – moudrost; iūdicium, ii, n.- soud; dūrissimum- nejtvrďší; dō, dare, dedī, datum – dát; elemosyna, ae, f.- almužna; cūr – proč; perīculum, ī, n. – nebezpečí; numquam – nikdy

Přeložte se slovníkem:

Sententiae antiquae:

1. Sī animus infirmus est, nōn poterit bonam fortūnam tolerāre (Publilius Syrus)
2. Nōn amō tē, Sabidī, nec possum dīcere quārē. Hoc tantum possum dīcere: nōn amō tē. (Martialis)
3. Vīta humāna est supplicium (Seneca)
4. Sī valēs, bene est, egō valeō. (Plinius)
5. Nec tēcum vīvere possum nec sine tē (Martialis)
7. Ego erō tēcum (Ex 3, 12)

